

T.C.
YARGITAY

4. Hukuk Dairesi

Esas No: 2024/5239

Karar No: 2024/5803

Karar Tarihi: 05-06-2024

YARGITAY KARARI

YARGITAY KARARI

MAHKEMESİ: Ticaret Mahkemesi

SAYISI: 2022/392 E., 2022/393 K.

SAYISI: 2022/İHK-10624

HÜKÜM/KARAR: Başvurunun Reddi/ İtirazın Reddi

SAYISI: K-2022/11471

Taraflar arasındaki sigorta tahkim yargılaması sonunda, Uyuşmazlık Hakem Heyetince davanın reddine karar verilmiştir.

Karara davacı vekili tarafından itiraz edilmesi üzerine, İtiraz Hakem Heyetince itirazın reddine karar verilmiştir.

İtiraz Hakem Heyeti kararı davacı vekili tarafından temyiz edilmekle; kesinlik, süre, temyiz şartı ve diğer usul eksiklikleri yönünden yapılan ön inceleme sonucunda davacı vekilinin temyiz dilekçesinin kabulüne karar verildikten ve Tetkik Hâkimi tarafından hazırlanan rapor dinlendikten sonra dosyadaki belgeler incelenip gereği düşünüldü:

I. DAVA

Davacı vekili dava dilekçesinde; davalı sigorta şirketi sigortalısı ...'in 13.03.2021 tarihinde vefat ettiğini, davacının tek mirasçı olduğunu, muris lehine davalı sigorta şirketince iki ayrı poliçe düzenlendiğini, bir tanesinin Maaş Müşterilerine Özel İyi Ki Varsın Hayat Sigortası Poliçesi ve teminat bedelinin 80.000,00 TL olduğunu, diğerinin Uzun Süreli Aylık Azalan Teminatlı Hayat Sigortası Poliçesi ve teminat bedelinin 66.623,10 TL olduğunu, her iki poliçenin de 18.05.2020 tarihinde düzenlendiğini ve 1 yıl vadeli olduğunu, bu nedenlerle fazlaya dair hakları saklı kalmak kaydıyla, 80.000,00 TL vefat teminatı sağlayan maaş müşterilerine özel İyi Ki Varsın Hayat Sigortası Poliçesi ve riziko tarihi itibarıyla 66.623,10 TL vefat teminatı sağlayan Uzun Süreli Aylık Azalan Teminatlı Hayat Sigortası Poliçesi toplamı 146.623,10 TL'nin tahsilini talep etmiştir.

II. CEVAP

Davalı vekili cevap dilekçesinde; sigortalı murisin poliçe kapsamına alınmadan evvel kendisine Bilgilendirme Formu verildiği ve Sağlık Beyan Formu alındığı, akabinde sigortalının sigorta kapsamına alındığı, sigortalının poliçe tanzimi sırasında karaciğer rahatsızlığını beyan etmediğinin tespit edildiği, bu halde davalı sigorta şirketinin mevzuat hükümleri uyarınca tazmin yükümlülüğü bulunmadığını belirterek davanın reddini savunmuştur.

III. UYUŞMAZLIK HAKEM HEYETİ KARARI

Uyuşmazlık Hakem Heyetinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; “Sigortalı murisin poliçe kapsamına alınmadan evvel kendisine Bilgilendirme Formu verildiği ve Sağlık Beyan Formu alındığı, akabinde sigortalının sigorta kapsamına alındığı, sigortalının poliçe tanzimi sırasında karaciğer rahatsızlığını beyan etmediğinin tespit edildiği, bu halde sigorta şirketinin mevzuat hükümleri uyarınca tazmin yükümlülüğü bulunmadığı" gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

IV. İTİRAZ

A. İtiraz Yoluna Başvuranlar

Uyuşmazlık Hakem Heyetinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili itiraz başvurusunda bulunmuştur.

B. İtiraz Sebepleri

Davacı vekili itiraz dilekçesinde; sigorta poliçesinin müteveffanın maaş müşterisi olduğu Denizbank şubesi aracılığıyla düzenlendiğini, bilgilendirme formunun matbu form olduğunu, sorulara verilen cevapların bilgisayarla önceden doldurulduğunu ve okunma imkanı verilmeden ve gerekli açıklama yapılmadan imzalandığını, tüm sahifelerde imza olmadığı açık olup müteveffaya atfen atılan imzanın dahi müteveffaya ait olmama ihtimali bulunduğunu, müzakere edilmiş bir metin olmadığını, müteveffa ile birden çok poliçe imzalanmasına rağmen hiçbir şekilde sağlık raporu istenilmemiş olmasının da bizzat sigortacının kusurlu olduğunu gösterdiğini, bir an için bildirim yükümlülüğüne aykırı davranıldığı düşünülse dahi poliçenin Denizbank Çanakkale şubesinde düzenlendiğini, bölge ve yöre kültüründe alkol tüketiminin olağan ve yaygın bir kültürel öge olduğunu, bölge insanı için normal yaşamlarının bir parçasını teşkil eden alkol kullanımının ise olağan dışı ve bildirimi gerektiren bir durum olmadığını, tüm bu oluş karşısında müteveffanın sağlık verilerini kasten bildirmemesi gibi bir durumun söz konusu olmadığını, kaldı ki vefatın varlığı ve bildirilmediği iddia edilen rahatsızlıklardan kaynaklandığının, arada illiyet bağı olduğuna dair bir sağlık raporunun bulunmadığını, kasıt veya ihmali ispat yükümlülüğünün davalı sigorta şirketinde olduğunu, en azından tahakkuk ettirilmesi gereken prim ile ödenmesi gereken prim oranına göre teminat ödenmesi mümkün iken ve kasten beyan yükümlülüğüne aykırı bir durum söz konusu değilken en ağır yaptırımın uygulanmasının da hukuka ve hakkaniyete aykırı olduğunu, Hayat Sigortası Genel Şartları ve özellikle C.2 maddesi gereğince koşulları oluşmayan en aleyhe gerekçelerle talebin reddine karar verilmesinin usul ve yasaya uygun olmadığını belirterek kararın kaldırılmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe ve Sonuç

İtiraz Hakem Heyetinin yukarıda tarih ve sayısı belirtilen kararı ile; müteveffa hakkındaki hayat sigortası poliçesinin başlangıç tarihi 18.05.2020 olup, vefat tarihinin 13.03.2021 olduğu, ölüm belgesinde ölüm sebebinin “alkolik ve karaciğer yetmezliği” olarak belirtildiği, sigorta ettirenin sağlık beyanı formunda yer alan “siroz, karaciğer, pankreas ve dalak hastalıkları söz konusu mudur sorusuna ve alkol kullanıyor musunuz? sorularına “HAYIR” olarak cevap verdiği, müteveffanın sigorta poliçesinin tanziminden daha önceki zamana ait hastane raporlarında karaciğer rahatsızlığının tespit edildiği, müteveffa tarafından sigorta başvuru formunda ölüm sebebine bağlı rahatsızlıkların beyan edilmemiş olması ve eksik beyanda bulunulması sebebiyle mevzuat hükümleri uyarınca sigorta şirketinin tazmin yükümlülüğü bulunmadığından Uyuşmazlık Hakem Heyetinin 11.01.2022 tarih ve K-2022/11471 sayılı kararına karşı yaptığı itirazın reddine karar verilmiştir.

V. TEMYİZ

A. Temyiz Yoluna Başvuranlar

İtiraz Hakem Heyetinin yukarıda belirtilen kararına karşı süresi içinde davacı vekili temyiz isteminde

bulunmuştur.

B. Temyiz Sebepleri

Davacı vekili temyiz dilekçesinde; Uyuşmazlık Hakem Heyeti kararına itirazlarında ileri sürülen nedenlerle kararın bozulmasını talep etmiştir.

C. Gerekçe

1. Uyuşmazlık ve Hukuki Nitelendirme

Uyuşmazlık, hayat sigortası poliçesinden kaynaklanan tazminat talebine ilişkindir.

2. İlgili Hukuk

6100 sayılı Hukuk Muhakemeleri Kanunu'nun 369 uncu maddesinin birinci fıkrası ile 370 ve 371 inci maddeleri, 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nun (TTK) 1435 ve 1439 uncu maddeleri, Hayat Sigortası Genel Şartları.

3. Değerlendirme

Davacı vekili, muris ile davalı arasında hayat sigorta poliçesinin düzenlendiğini, murisin poliçe teminat süresi içinde öldüğünü açıklayıp poliçe teminat bedelinin tahsilini talep etmiş, davalı vekilince, poliçe tanziminden önce var olan hastalığın bildirilmediği, ölüm ile beyan edilmeyen hastalıklar arasında illiyet bağı bulunduğu ileri sürülerek davanın reddi savunulmuş, hakem heyetince poliçe tanzimi sırasında doğru beyan yükümlülüğüne uyulmadığı gerekçesi ile davanın reddine karar verilmiştir.

Eksik inceleme ile karar verilemez.

Riziko tarihi/ölüm tarihi itibarı ile yürürlükte bulunan 6102 sayılı Türk Ticaret Kanunu'nda beyan yükümlülüğü, kapsamı ve sonuçları 1435,1436,1437 ve 1439/2 maddelerinde düzenlenmiştir.

Sigorta ettiren sözleşmenin yapılması sırasında bildiği veya bilmesi gereken tüm önemli hususları sigortacıya bildirmekle yükümlüdür. Sigortacıya bildirilmeyen, eksik veya yanlış bildirilen hususlar, sözleşmenin yapılmamasını veya değişik şartlarda yapılmasını gerektirecek nitelikte ise, önemli kabul edilir. Rizikonun gerçekleşmesinden sonra, sigorta ettirenin ihmali ile beyan yükümlülüğü ihlal edildiği takdirde, bu ihlal tazminatın veya bedelin miktarına yahut rizikonun gerçekleşmesine etki edebilecek nitelikte ise, ihmalin derecesine göre tazminattan indirim yapılır. Sigorta ettirenin kusuru kast derecesinde ise beyan yükümlülüğünün ihlali ile gerçekleşen riziko arasında bağlantı varsa, sigortacının tazminat veya bedel ödeme borcu ortadan kalkar; bağlantı yoksa, sigortacı ödenen primle ödenmesi gereken prim arasındaki oranı dikkate alarak sigorta tazminatını veya bedelini öder.

Bu düzenlemeler kapsamında; sigorta sözleşmelerinde beyan yükümlülüğü sigortalı/sigorta ettirene getirilen bir mükellefiyettir.

Hayat sigortaları vefat riskinin üstlenildiği sözleşmeler olup, riske yönelik değerlendirmeler akdin kurulup kurulmamasına da etki eden en önemli unsurdur. Bu bağlamda sorulara verilen cevapların doğruluğu akdin kuruluşuna esas teşkil etmektedir.

Hâkim, çözümü hukuk dışında özel veya teknik bilgiyi gerektiren hallerde, taraflardan birinin talebi üzerine yahut kendiliğinden, bilirkişinin oy ve görüşünün alınmasına karar verir.

Dosya kapsamından müteveffaya ait 13.03.2021 tarihli ölüm belgesinde \"ölüm nedeninin alkolik karaciğer hastalığı ve alkolik karaciğer yetmezliği\" olarak belirtildiği, dosyaya sunulan tedavi evraklarında karaciğer rahatsızlığına ilişkin epikriz, teşhis ve tedavi belgelerinin bulunmadığı

anlaşılmaktadır. Somut olayda, murisin ölüm nedeninin tespiti, ölüme neden olan hastalığın ani gelişip gelişmediği, poliçe tanziminden önce sağlık beyan formunda bulunan hastalıklardan olup olmadığı, bildirilmeyen bir hastalık olup olmadığı ve var ise bunun ölüm ile arasında illiyet bağı olup olmadığı hususları hukuk dışında çözümü tıbbi uzmanlık gerektiren konulardan olup bilirkişinin görüşüne başvurulmaksızın resen değerlendirme yapılarak karar verilmesi doğru görülmemiştir.

Buna göre yapılacak iş, murisin tüm tedavi evrakları dosya arasına getirtildikten sonra, murisin ölüm sebebi ile ölüme neden olan hastalığın başlangıç tarihi, poliçe tanzimi sırasında bu hastalığın tespit edilip edilmediği, muriste, sağlık beyan formunda belirtilen hususlarda poliçe tanziminden önce hastalık bulunup bulunmadığı ve var ise bunun ölüm ile arasında illiyet bağı olup olmadığı hususlarında konusunda uzman doktor bilirkişiden rapor alınıp hasıl olacak sonucuna göre karar vermekten ibaret olup, açıklanan nedenlerle hükmün bozulmasına karar vermek gerekmiştir.

VI. KARAR

Açıklanan sebeplerle davacı vekilinin temyiz itirazlarının kabulü ile temyiz olunan İtiraz Hakem Heyeti kararının BOZULMASINA,

Peşin alınan temyiz harcının istek halinde davacıya iadesine,

Dosyanın, mahkemeye gönderilmesine,

05.06.2024 tarihinde oy birliğiyle karar verildi.